

 verhalis
jaarverslag **2020**

Inhoudsopgave

Over Verhalis	3
Voorwoord van de voorzitter	4
Activiteitenverslag 2020	5
ZUL JE MET MIJ	5
Projecten in ontwikkeling	6
NAMEN EN NUMMERS	6
GESCHIEDENIS JEUGDZORG WEST-BRABANT	7
2021 JAAR VH BRABANTS KLOOSTERLEVEN	8
Publicaties	9

Bloemen voor de Tilburgse zusters van liefde in coronatijd.

Over Verhalis

In juli 2008 werd stichting Verhalis opgericht door filmmakers Jeroen Neus en Carine van Vugt. Verhalis was vooral bedoeld als paraplu om onder samen te werken vanuit hun gedeelde passie. De stichting stelde zich ten doel om kleurrijke, inspirerende (levens)verhalen te verzamelen en hierbij te zoeken naar nieuwe manieren om deze verhalen uit onze, vaak nog recente, geschiedenis te vertellen.

Inmiddels bestaat de stichting dertien jaar.

Er zijn in die tijd bijzondere projecten gerealiseerd, waaronder

de nog steeds groeiende documentaireserie *Kloosterverhalen*;

De Leguanen, een erfgoedgame over de Tachtigjarige oorlog in Breda;

Geluk op 13, een breed samenwerkingsproject in 2013 en

De Dodendraad Leeft, een landartproject met 200.000 witte krokussen en een fietsroute langs het traject waar honderd jaar geleden de Dodendraad door de Duitsers werd aangelegd.

Kartrekkers van onze projecten zijn Jeroen Neus en Carine van Vugt van Lumineus.

Het bestuur van Verhalis bestaat uit:

Thomas Heesters – *bestuursvoorzitter*

Agnes Vugts – *penningmeester*

Arnoud-Jan Bijsterveld

Wilbert Willems

info@verhalis.nl

www.verhalis.nl

Voorwoord

Betrokkenheid

Elk jaar dat ik Verhalis van dichtbij mee mocht maken, is een bijzonder jaar geweest. En steeds om een andere reden. Vaak was het een opvallend project wat een toch al mooi Verhalisjaar extra kleur gaf. Soms zat het in andere dingen, zoals de jubileumactiviteiten bij het 10-jarig bestaan van Verhalis in 2018. Van 2019 zal het bestuursuitstapje (jawel) me mijn leven lang bij blijven, maar daarover zo meteen meer.

Het jaar 2020, waarover we vertellen in dit jaarverslag, is een bijzonder jaar geworden voor iedereen. Ongewild is het een jaar geworden waarin weinig kon, weinig mocht en we dus niet de rijkdom aan projecten hadden waarover we u zo graag vertellen.

Het was een dramatisch jaar voor degenen die rechtstreeks getroffen werden door het coronavirus – door onze nauwe banden met het kloosterleven, denken we daarbij speciaal aan de vaak zwaar getroffen klooster-gemeenschappen. Indirect werd het ook een dramatisch jaar voor de kunst- en erfgoedsector. Verhalis heeft in dat jaar niet stilgezeten. Dat kunt u lezen in het verslag. Eén punt wil ik hier graag uitlichten, en nu kom ik op ons bestuursuitje.

We bezochten op 4 mei 2019 het project Namen en Nummers in Amsterdam en dat maakte diepe indruk op de kunstenaars en de bestuursleden. We zijn in 2020 door initiatiefneemster Ida van der Lee gevraagd of we Namen en Nummers, het project ter nagedachtenis aan de weggevoerde Joodse inwoners door de Nazi's, in Brabant willen oppakken. U leest hierover in dit jaarverslag: in 2021 brengen we het naar Tilburg!

We kunnen onze projecten uitvoeren dankzij veel enthousiaste meedenkers op allerlei plekken. Die wil ik graag dankzeggen voor hun betrokkenheid. Net als de sponsors, subsidieverleners en donateurs, op wie wij ook in het toch moeilijke jaar 2020 weer konden rekenen.

Thomas Heesters
bestuursvoorzitter

Activiteitenverslag 2020

ZUL JE MET MIJ? – foto-essay over liefdevol rouwen

Twintig jaar na het overlijden van haar moeder opende fotograaf Gerdien Wolthaus-Paauw een doos met briefjes die haar moeder schreef toen ze door ALS niet meer kon spreken. Ze maakte een foto-essay rond deze briefjes. In de zoektocht naar haar moeder sprak ze uitgebreid met haar familie en vriendinnen. Tot haar verrassing werd haar moeders' leven en persoonlijkheid vele aspecten rijker. Het beeld dat ze van haar moeder heeft veranderde langzaam weer van patiënt naar mens. Hierdoor geïnspireerd reisde Gerdien af naar Portugal en gedurende haar verblijf bij OBRAS Artist Residencies maakte ze studiofoto's en associatieve foto's bij de briefjes en gedeelde herinneringen. Deze zijn gebundeld in [Zul je met mij - foto-essay over liefdevol rouwen](#), dat in juni 2020 uitkwam.

Verhalis herkent in dit fotoproject de uitgangspunten van haar eigen doelstelling om inspirerende (levens)verhalen te verzamelen en hierbij te zoeken naar nieuwe manieren om deze verhalen te vertellen. Verhalis nam het voortouw om de realisatie van dit foto-essay mogelijk te maken. De uitgave kwam tot stand door [crowdfunding](#) en bijdragen van het Vaillant fonds, de ALS stichting en Kunstloc Brabant.

Projecten in ontwikkeling

NAMEN EN NUMMERS TILBURG

Met Namen en Nummers maken we een tijdelijk monument voor de Tilburgse Joodse slachtoffers van de Holocaust. Inwoners van Tilburg kunnen een naam van één van de slachtoffers adopteren en voor die persoon een naambordje maken op een houten plankje.

Namen en Nummers is een Amsterdams [project](#), waarmee tussen 2012 en 2020 de weggevoerde Joden uit de Oosterparkbuurt werden herdacht. 'Uit het donker naar het licht' is het leidmotief van artistiek leider Ida van der Lee. Het ritueel is op een zorgvuldige manier door de kunstenaar ontwikkeld en vormgegeven.

Verhalis werd gevraagd het project in Brabant uit te voeren. Als eerste willen we dat in 2021 in het Tilburgse Spoorpark doen. [Namen en Nummers Tilburg](#) is de pilot voor Brabant. We sluiten aan bij het onderzoek van Erfgoed Brabant door Frank van Doorn en Arnoud-Jan Bijsterveld naar de geschiedenis van de Joden in Brabant. Het project komt tot stand door participatie van inwoners van de stad en diverse kunstenaars.

Naambordjes voor joodse inwoners van de Oosterparkbuurt in Amsterdam.

GESCHIEDENIS JEUGDZORG WEST-BRABANT

West-Brabantse jeugdzorginstellingen hebben voor veel mensen een belangrijke rol in hun leven gespeeld. Oud-bewoners zijn er voor een deel van hun jeugd opgegroeid. Soms zijn er vragen over de manier waarop de zorg werd gegeven. Veel oud-medewerkers hebben er hun vak geleerd en werken nu in wijkteams en elders in de jeugdhulp, veelal in West-Brabant. Andere collega's zijn inmiddels met pensioen. Van hen horen wij dat zij het een goed idee vinden dat er iets van die geschiedenis bewaard blijft. Daarom verdient jeugdzorg een plek in de Westbrabantse geschiedschrijving.

[Stichting Erfgoed Juzt](#) heeft Verhalis gevraagd mee te denken over mogelijke manieren om het verhaal van de jeugdzorg in West-Brabant door te geven. Daarvoor is de stichting Geschiedenis Jeugdzorg West-Brabant opgericht. Verhalis werkt met oud-medewerkers en bewoners van Juzt aan een plan om, door middel van korte podcasts, verhalen en ervaringen van de betrokkenen te koppelen aan voormalige locaties van de jeugdzorg in West-Brabant. Ervaringen van toen zijn bovendien lering voor de jeugdzorg van nu. Ze kunnen helpen om valkuilen te vermijden.

2021 JAAR VH BRABANTS KLOOSTERLEVEN

De Provincie Noord-Brabant heeft 2021 uitgeroepen tot het jaar van het Brabantse Kloosterleven. Doodat we met Verhalis een lange geschiedenis hebben in het maken van films over en het vertellen van het verhaal van diverse congregaties, juichen we dit initiatief toe.

We helpen bij het samensellen en aanvullen van een serie korte films over de vijftien kloosters die aan het begin of eind staan van de vijftien trajecten van 'Ons Kloosterpad' dat de Provincie ontwikkelt.

Carine en Trix van Vugt zijn uitgekozen om drie van de vijftien souvenirs en prentbriefkaarten voor deze wandelroute te ontwerpen.

We hebben voorgesteld in 2021 een filmfestival op diverse locaties in Brabant te houden met een selectie uit bestaande films over het Brabantse kloosterleven. Samen met Van Osch-films willen we dit volgend jaar realiseren.

De zusters Birgittinessen in Uden, still uit een film uit de jaren '60.

Publicaties

Grote Routepaden, de Belgische organisatie die de fietsgids bij onze [Grensroute](#) langs de Dodendraad uitgaf, plaatste in haar blad Op Weg een mooi verslag van twee fietsers die de route fietsten. Lees de ervaringen van Nathalie en Hilde [hier](#).

De [fietsgids](#) bij de Grensroute heeft dit jaar een tweede druk gekregen. Daarvoor hebben we de route op vele punten gecheckt en aangepast als er een knooppunt verplaatst bleek te zijn.

DE GRENROUTE

Een grensverleggende ervaring

Artikel uit Op Weg.

